

TRODS ALT

A PESAR DE TODO
IN SPITE OF
MALGRADO TUTTO
MALGRÉ TOUT
TROTZ ALLEM
TROTS ALLT

Trods alt

51 min. Danmark, 1990.

Manuskript og instruktion: Astrid Henning-Jensen

Fotograf: Lasse Bjørne fsf.

Fotografassistent: Claus Rosenløv dff

Tonemester: Erik Jensen

Belysningsmester: Svend Bregenborg

Belysningsassistent: Klaus Bælum

Produktionsleder: Ulla Hjorth Nielsen

Still fotograf: Gregers Nielsen

Klip: Anker, Astrid Henning-Jensen

Mixning: Per Meinertsen

Speak: Lone Hertz

Musik: Palle Mikkelborg

Medvirkende: Botan og Ana, Inge Genefke, behandlere på RCT m.fl.

Musikere: Helen og Palle Mikkelborg

Musikindspilning: Sound Track Studie

Laboratorium: Johan Ankerstjerne A/S

Produceret med støtte fra: Penta – TV2 Fakta hos Jørgen Roos Film

Tak til: DANIDA, Det danske Filmstudie, Ebbe Munck's Mindefond, FN's Flygtningehøjkommissariat, Fonden til Fædrelandets Vel, Hillerød Børnehaveseminarium, IBM, Kreditforeningen Danmarks Fond, Kunstnere for Fred, SID, Socialministeriet og Sygekassernes Helsefond

Film nr. 34-010

Video nr. V34-010

Decimal nr. 34.38

Denne pjece er udgivet af Statens Filmcentral, 1991.

Tekst: Bent Østergård og Ulla Hjorth Nielsen.

Sats og layout: Andreas Steinmann.

Tryk: Haugaard Grafisk.

Trods alt

Filmen beskriver i drama-dokumentarisk form to torturofres behandling på RCT og deres møde med Danmark i øvrigt.

Under behandlingen viser det sig, at de psykiske skader er endnu vanskeligere at helbrede end de fysiske mén. Filmens hovedpersoner genoplever deres egen tortur, og på trods af den fornødelse, de har været udsat for, bliver de i stand til at „overleve“, gennem den hjælp som RCT kan yde. Behandlerne går nænsomt til værks. Og netop denne nænsomhed er noget helt centralt i filmen.

Instruktøren Astrid Henning-Jensen kunne have valgt professionelle skuespillere til rollerne. Ved at lade hovedpersoner og behandlere spille sig selv, søger hun en autenticitet, som ellers ville have været udelukket.

Offer og bøddel

Fra nær og fjern kommer de til Danmark. Hver dag ankommer nye mennesker på flugt fra deres egne landsmænd. De søger en tryghed, som vi her i Danmark betragter som en selvfølge.

De Forenede Nationer, FN definerer en flygtning sådan: „En flygtning er en person med en velbegrunder frygt for forfølgelse på grund af sin race, nationalitet, religion, sociale tilhørsforhold eller politiske overbevisning“. Ingen må underkastes tortur eller umenneskelig og vanærende behandling eller straf. Enhver har ret til, i andre lande, at søge og få tilstået „asyl mod forfølgelse.“

Menneskerettighedserklæringen blev vedtaget af FN's generalforsamling den 10. december 1948. FN har i dag 161 medlemslande, der alle – i princip – har anerkendt erklæringen.

Men menneskerettighederne overtrædes dagligt. I utallige fængsler tortureres mennesker, fordi de har vist mod til at tale, skrive og arbejde for de idéer og tanker, som de synes er rigtige. Mennesker, der på grund af politisk eller religiøs undertrykkelse har sat sig op imod regimet.

Verden over arbejder bødlerne. I fængslerne udøver håndlangere deres uhyggelige værk. De piner og torturerer fangerne til at tilstå, til at forråde deres venner, og giver dermed myndighederne mulighed for at fængsle endnu flere anderledes tænkende og sprede angst i befolkningen. De fremtvungne oplysninger behøver ikke at være sande. Under tortur tilstår de fleste hvad som helst.

Torturofre har psykiske og fysiske problemer. Angsten, ydmygelserne og erindringen om, hvordan de under torturen har givet efter for bødlerne plager dem. Bødlerne har bevidst tilstræbt at påføre dem sjælelige lidelser. Søvnløshed, depressioner, træthed, koncentrationsbesvær, mareridt m.m. forfølger disse mennesker i årevis. De isolerer sig. De har tabt tilliden til andre mennesker og til sig selv.

Nogle af torturens ofre har tilbragt mange år i fængsel. Andre har til stadighed været udsat for kontrol og forfølgelse efter de er „sluppet fri“. En del er det lykkedes at flygte ud af landet. Et meget lille antal er nået til Danmark.

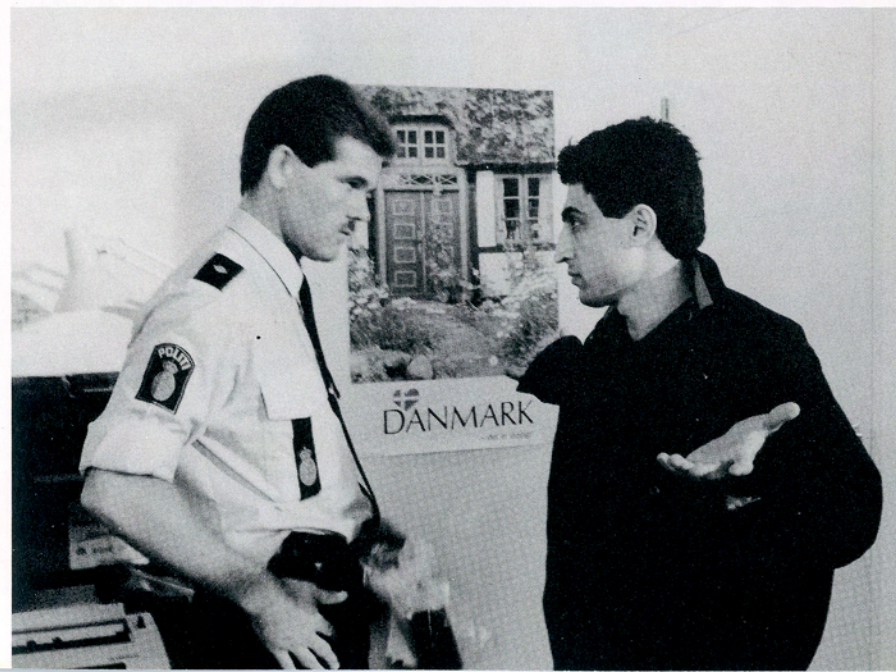
RCT

Ikke alle, der får flygtningestatus i Danmark, har været underkastet tortur. Men de, der bærer på sådanne oplevelser, behøver kyndig lægebehandling og kærlig omsorg.

Som det første land i verden har Danmark oprettet et Internationalt Rehabiliterings- og Forskningscenter for Torturofre (RCT) ved Rigshospitalet i København. Og siden starten i 1984 har RCT været til inspiration for oprettelsen af mange lignende centre i andre lande. Her kan torturofre få lægehjælp, og genvinde deres helbred. Desværre har RCT ikke kapacitet til at hjælpe alle, der trænger til det.

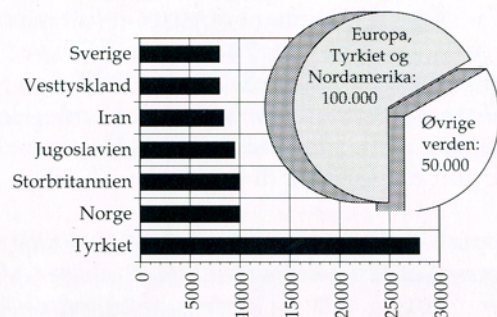
Det er oftest de personer, der har mod til at efterleve og kæmpe for deres synspunkter, der kommer ud for de umenneskelige lidelser. Men, hvis omstændighederne er gunstige, ville de kunne yde en indsats i Danmark.

Desværre udsættes torturofre, sammen med andre flygtninge og indvandrere, ofte for mobning og chikane også her i landet. Den tryghed og tolerance, der burde være en menneskeret for alle, opnås ikke altid i det værtsland, der har åbnet sine grænser for de forfulgte. Arbejdsløshed og mangel på boliger bevirker, at flygtninge af nogle danskere opfattes som en trussel.

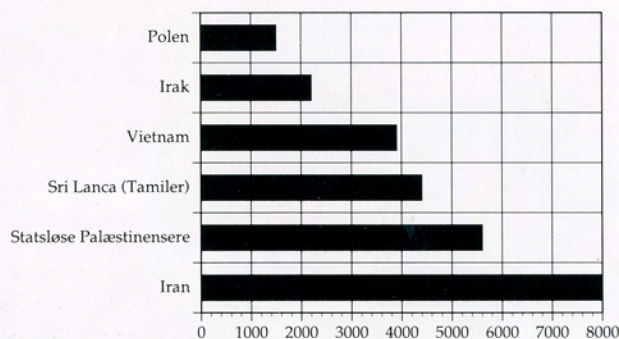
Antal og nationalitet

Af Danmarks 5 millioner mennesker udgjorde *udenlandske* statsborgere, med fast ophold, ca. 150.000 pr. 1. januar 1990. Det svarer til 3% af den samlede befolkning i Danmark. Af de 150.000 udgjorde de 7 største grupper mennesker fra:

De 7 største grupper svarer til ca. 55% af de 150.000.

I tidsrummet 1980-89 gav Danmark asyl til 30.000 flygtninge, herunder familiestøtte til flygtninge. Det svarer til 0,6% af Danmarks samlede befolkning. En lille gruppe af de tidligst indrejste flygtninge har opnået dansk statsborgerskab. Af de 30.000 udgjorde de 6 største grupper mennesker fra:

De 6 største grupper svarer til 85% af de 30.000 flygtninge. De resterende grupper udgjordes i første række af flygtninge fra Chile, Libanon, Somalia og Afghanistan. De flygtninge, som Danmark har givet asyl i 80'erne, fylder mindre end 3/4 af tilskuerpladserne i Københavns Idrætspark.

Indvandrere eller flygtning

De allerfleste udlændinge i Danmark er *ikke* flygtninge. Udlændinge fra Tyrkiet, Jugoslavien og den 3. verden er blevet betegnet som fremmed-arbejdere, gæstearbejdere eller indvandrere. Strømmen af indvandrere fra disse lande startede i slutningen af 60'erne, hvor dansk industri importerede fremmed arbejdskraft. At det var billigere end at flytte industrien til f.eks. Nordjylland hvor der var arbejdskraft nok, hører med i billedet. Anden- og trediegeneration af indvandrerbørn er ofte født i Danmark.

Siden 1973, hvor oliekrisen og arbejdsløsheden satte ind, har der været „indvandrerstop“ i Danmark. For at opnå almindelig opholdstilladelse skal en indvandrer derfor i dag have en særlig familietilknytning til herboende indvandrere eller danskere.

Flygtninge der kommer til Danmark for at søge asyl, placeres i en lejr, der ledes af **Dansk Røde Kors. Direktoratet for Udlændinge** foretager en meget grundig undersøgelse og afgør om de skal have flygtningestatus. Afslag kan appelleres til **Flygtningenaævnet**. Nævnets afgørelse er endelig. Omkring 73% af asylansøgerne er i 80'erne blevet anerkendt som flygtninge.

Hvis en asylansøger, der har fået afslag, ansøger Justitsministeriet om en såkaldt humanitær opholdstilladelse kan der i særlige tilfælde opnås dispensation. Væsentlige hensyn af humanitær karakter kan være alvorlig sygdom, små børn etc.

Flygtninge i Danmark opdeles administrativt i to kategorier:

- 1) Spontan indrejste flygtninge, der personligt ansøger om asyl.
- 2) Kvote-flygtninge, fra lejre ude i verden, hvis flygtningestatus er fastslået af FN's Flygtningehøjkommissariat. Begge grupper har samme „værdighed“ og behov for beskyttelse.

I de første 18 måneder efter opnået asyl varetages flygtninges interesser af **Dansk Flygtningehjælp**. Flygtningehjælpen sørger for basale behov i den første periode: Bolig, danskundervisning og siden arbejde eller videreuddannelse.

Et meget stort antal flygtninge kan eller vil aldrig vende hjem. De kan opnå statsborgerskab efter mindst 6 års ophold i Danmark. Men undertiden viser der sig mulighed for, at en flygtning kan rejse hjem uden risiko. Det er naturligvis en lykkelig afslutning på en flygtningesituation. Men afgørelsen skal være frivillig. Jo længere tid flygtninge (og deres børn) har opholdt sig i det nye land, jo vanskeligere kan en tilbagevenden blive.

„Jo mere civiliseret et land er, jo mere vil det beskytte de svage“
Primo Levi.

STATENS FILMCENTRAL